

Иярчен жөмлөләрне
кабатлау

- Иярчен жөмлөләрнең мәгънә ягыннан нинди төрләре бар?
- Иярчен ия жөмлә нинди функцияләр үти? Нинди сорауларга җавап бирә? Баш жөмлөгә нинди чаралар ярдәмендә бәйләнә?
- Иярчен хәбәр жөмлә нинди функцияләр үти? Нинди сорауларга җавап бирә? Баш жөмлөгә нинди чаралар ярдәмендә бәйләнә?
- Иярчен тәмамлык жөмлә нинди функцияләр үти? Нинди сорауларга җавап бирә? Баш жөмлөгә нинди чаралар ярдәмендә бәйләнә?
- Иярчен аергыч жөмлә нинди функцияләр үти? Нинди сорауларга җавап бирә? Баш жөмлөгә нинди чаралар ярдәмендә бәйләнә?

1.(...-са),[]

2.(...-ү белән),[]

3.(...-га карамастан),[]

4.() []

1.(кайда...),[шунда...]

2. (),[юкса]

3.[],(чөнки...)

4.[],(өйтерсең...)

5.[]: ().

- 1.Кем намус белән хезмәт итә, шул зур хөрмәткә ия була.
- 2.Сабыр иткән морадына ирешкән.
- 3.Эш күрсәткәнне ил онытмас.
- 4.Жил кайдан иссә, болыт та шуннан килә.
- 5.Бер ялганласаң, икенче чын сүзең дә ышанмаслар.
- 6.Сыерчык диңгез артына китсә дә, үз туган оясына кайта.
- 7.Эш беткәч уйнарга ярый.
- 8.Былтыр кысканга, быел кычкырмыйлар.

- **Тест сораулары:**
- 1. Иярченле кушма жөмлө:
 - а)үзара иярту юлы белән бәйләнгән
 - б)үзара тезү юлы белән бәйләнгән
- 2. Синтетик иярчен жөмләнең бәйләүче чаралары:
 - а) кушымчалар, бәйлек һәм бәйлек сүзләр, янәшә тору
 - б) мөнәсәбәтле сүзләр, теркәгечләр, көттерү паузасы
- 3. Аналитик иярчен жөмлөдә нинди тыныш билгеләре куела:
 - а) сызык, өтер
 - б) ике нокта, өтер
- 4. Иярчен жөмлөләрнең ничә төре бар:
 - а) 4
 - б) 5
- 5. Иярчен хәл жөмлөләрнең ничә төре бар:
 - а) 6
 - б) 8

- 6. Иярчен жөмләнең төре әйтегез:
- *Ул йомыш шул: без сине Кырымга жибәрмәкче булабыз.*
- а) иярчен ия жөмлө
- б) иярчен хәбәр жөмлө
- 7. Нинди? Кайсы? Кемнең? Сораулары кайсы иярчен жөмләнең төренә карый:
- а) иярчен аергыч жөмлө
- б) иярчен тәмалык жөмлө
- 8. Иярчен жөмләнең төрен әйтегез:
- *Монда эш кайный, шуңа күрә күңелле.*
- а) иярчен максат жөмлө
- б) иярчен сәбәп жөмлө
- 9. Иярчен шарт жөмләнең нинди төрләре була:
- а) синтетик
- б) аналитик,синтетик
- 10. Иярчен жөмләнең төрен әйтегез:
- *Көннәр матур торса да, печән жыелып бетмәде.*
- а) иярчен шарт жөмлө
- б) иярчен кире жөмлө

Жөмлөләрне төрлөндөрөп языгыз

- Жылы жыл исте. Кар кими башлады.

Көтелгән җавап

- Жылы җил исте, һәм кар кими башлады.(тезмә кушма җөмлә)
- Жылы җил искәч, кар кими башлады.(иярчен вакыт җөмлә)
- Жылы җил искәнлектән, кар кими башлады.(иярчен сәбәп җөмлә)
- Жылы җил иссә, кар кими башлар иде.(иярчен шарт җөмлә)
- Жылы җил иссә дә, кар кими башламады.(иярчен кире җөмлә)

- Өй эше. Иярченле кушма жөмлөлөрне кертөп, миниатюр сочинение язарга. Дәрес бетте, сау булыгыз. Сочиненинең темасы <<Яз килде>>.